

POESIA

Anna Bou Jorba

Acadèmia d'idiomes invisibles

Meteora

Anna Bou Jorba

Acadèmia d'idiomes invisibles

• IX PREMI DE POESIA JOAN PERUCHO VILA D'ASCÓ 2014 •

Pròleg de Cèlia Sànchez-Mústich

Editorial
Meteorα

Col·lecció: Mitilene, 34
Direcció: Jordi Cervera

ACADÈMIA D'IDIOMES INVISIBLES
IX Premi de Poesia Joan Perucho Vila d'Ascó, 2014
© Anna Bou Jorba, 2015

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora, SL
Barcelona
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: febrer de 2015

ISBN: 978-84-942475-8-3
Dip. Leg.: B.2796-2015

Pròleg © Cèlia Sànchez-Mústich

Disseny gràfic: Meteora, serveis editorials
Impressió: Gramagraf, Badalona

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA,
SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA
A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC,
INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARNES TELEMÀTIQUES
I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ
MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

Pròleg

M'han convidat a situar-me al pòrtic d'aquesta acadèmia tan particular —i tan pública!—, i això fa que em senti com un bidell privilegiat de poder adreçar els lectors a les aules pertinents o, més ben dit, encoratjar-los a visitar-les totes i assaborir la invisibilitat dels idiomes que s'hi ensenyen, una invisibilitat interrogable i tan plena de possibles respostes com nua de respostes.

Cal dir que el títol d'aquest llibre ens dóna pistes interessants sobre el seu contingut: «acadèmia» ens remet a una atmosfera de quotidianitat —sense descartar el batec filosòfic d'una altra acadèmia de connotacions més platòniques—; «idiomes invisibles» ens fa pensar en el gust pel joc de la paradoxa i l'enigma, i amb la suma de tots dos conceptes preveiem, i ho encertem, que, en aquestes pàgines, hi circularà l'humor. Però si algú pensés —coses més estranyes s'han vist— que quotidianitat més joc més humor equival a poesia de menys volada o exempta de cruesa, aquests poemes haurien de tombar-li el prejudici cap per avall. Perquè la poeta Anna Bou avança, ferma, fins a tocar l'ànima

i enfonsar-hi la mà, encara que cremi, i la mà ens deixa l'empremta d'una veu poètica alhora entremaliada i profunda. Una veu que funciona com un radar capaç de detectar i atrapar els objectes, éssers i conceptes més diversos i congriar-los, talment un sistema planetari, perquè desprenguin un sentit revelador en orbitar-se entre si.

Sé que em quedaré amb recança si extrec gaire material poètic del seu context —un context ve a ser com una casa— i per tant procuraré evitar citacions, però si se me n'escapa alguna... Val a dir que aquest llibre és tan dens en imatges sorprenents i exuberants que difícilment la meua indiscreció podrà restar-li màgia o esbombar-ne el misteri. No puc estar-me, per exemple, d'esmentar una imatge insòlita: «Un banyador és el que més s'assembla a l'ànima: s'arrapa, s'arrapa, s'arrapa». La poeta arrisca molt: d'una banda el banyador, un objecte no només quotidià sinó devaluat per escenes estiuenques de ressonàncies superficials, i de l'altra l'ànima. I aquesta associació, que semblaria impossible, pot aparèixer als nostres ulls, de sobte, com si no n'hi hagués cap altra de possible. Il·luminada pels versos que la precedeixen, en la imatge reposa el pes just d'una emoció, d'una veritat, calculades per la poeta vés a saber si dins d'aquella «limusina llarga i fosca» amb què ella identifica la metafísica o des d'aquelles preguntes estretes per on, segons ens diu en uns versos, la limusina no pot girar.

Si us hi fixeu, el pla d'estudis de l'acadèmia s'estructura en tres parts, cada una conté 16 poemes, i es tanca amb un test que en tots tres casos està compost per 21 preguntes adreçades al lector i relacionades amb el contingut del llibre. Què s'amagarà rere aquest ordre de reverberacions gairebé esotèriques? En tot cas, sospito que la intenció de l'autora, pel que fa al test, no és avaluar l'atenció prestada ni per descomptat que el lector respongui les preguntes —llevat que en tingui el caprici—, sinó, més enllà d'una picada d'ull, regalar-nos una petita *performance* docent on apareguin, indestriables, el rigor i el caos que han bastit els versos.

Tota vostra, doncs, Anna Bou, per qui aposto amb entusiasme ja des del seu anterior i primer poemari, *L'última mohicana*. Que tingueu un bon curs, estimulants i feliçs, però no us enganyeu: darrere molts dels somriures que us provoqui, s'hi amaga una realitat tan dramàtica que només pot dir-se en un idioma invisible, i en acabar de llegir el llibre potser haureu de tornar a casa per la mateixa carretera que «s'eixampla com el coll d'una serp», després de constatar que l'aire pesa perquè «algú li ha abocat ciment a l'oxigen».

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH

ACADÈMIA D'IDIOMES INVISIBLES

Per a Ray

Lliçó 1: Llengües mortes

Una acadèmia d'idiomes per a fantasmes. Un èxit, t'ho pots creure?

Primera lliçó: escoltar el mar, gran professor de dicció de llengües mortes.

Segona lliçó: les taques d'humitat a les parets,

que bé s'ho passen els fantasmes quan les escriuen!

Després n'arriben de més complexes: un cop de porta vol dir «sí»,

un ocell que passa significa «*tanca bé el gas quan marxis*» o «*menja bé*».

Les pampallugues de la llum de la sala són traduïbles

com «*deixa de mirar la tele i surt al balcó i mira'm la nit*».

I la cadira buida.

La cadira buida significa «*avui per sopar no em comptis que no hi sóc*».

És la lliçó que més costa d'aprendre.

«És preferible no viatjar amb un home mort», diu Michaux.

Depèn del viatge. A la ciutat dels morts és molt millor que t'hi acompanyi un mort: ell et guiarà pels carrers blancs del gòtic, pels mercats dels records on comprar-ne de bellíssims, d'antics, de falsos. Sobretot que et dugui a la fàbrica de buit.

Finalitzeu la visita a la Plaça Major, on tots els morts llegeixen el diari mentre prenen el sol que els puja pels peus. Oi que no t'esperaves que hi hagués tanta pau?

Però alerta: no els preguntis sobre la mort; no els agrada parlar de feina, són molt seus, plegaran diari i llum i desapareixeran.

Vas a ca la gitana perquè t'endevini el futur, te l'ha recomanat fervorosament un amic que demà o demà passat coneixeràs.

A la seva cuina, cartes del tarot gotegen a l'escorreplats, malediccions dins de pots de confitura, de diferents sabors. El seu gos Blake, de color negre amb taques negres, ara et llepa els peus, ara et borda la cara.

—És que el Blake té visions —diu la gitana mentre asseca la carta del Boig—, amb un ull veu el passat i amb l'altre veu el present. No sé quin veu què, però mai no falla. Tu tanques fort el puny, no sigui que la línia de la vida et caigui.

«Per fer sortir els objectes del seu magnífic silenci cal astúcia o bé un delicte», diu Herbert.

Encara millor un crim, Sr. Herbert: empunyar la pistola i amenaçar els objectes fins que demanin auxili, o senzillament diguin «a».

La cadira buida ni respira, les fotografies s'agrupen com bandes llatines, el canelobre alça els braços pressentint que ets a punt d'afusellar-lo, el focus cega la màscara veneciana perquè confessi, però res.

Resignat, t'instal·les una petxina en cada orella, auriculars que mai no callen: ara sí, parla la mar, la brisa (elegantíssima, com si hagués estudiat en col·legis suïssos), sents com els peixos cal·ligrafien pictogrames líquids. Un vaixell glopeja el mar de petxina a petxina; en la proa un mariner, matusserament, li clava l'arpó a un núvol fins que demani auxili, clemència o senzillament digui «a».

te n'has anat, te n'has anat, te n'has anat.

Ho vaig haver de dir tres vegades, com un encanteri,
perquè no me'n feia creus, no me'n feia creus, feia creus.

S'han de conservar els banyadors dels nostres morts.

Quan la felicitat líquida regalimava pels dits.

He d'aprendre a nedar una altra vegada.

Un banyador és el que més s'assembla a l'ànima:
s'arrapa, s'arrapa, s'arrapa.

«Amb el que m'ha sobrat dels monstres, ara què en faig?» es pregunta Mitologia, un ganivet perniler a la mà, el davantal estampat amb planetes i micos.

«Perquè, oh déus, per quatre híbrids com queda la cuina: cossos de toro degollats sobre el marbre, caps humans dessagnant-se a l'aigüera... el congelador ple de cabres i verges!... què fer-ne, de les sobres: canelons o estrelles?»

«No em sortiu a compte», es lamenta Morfeu quan ens cita a l'hora REM en punt.

Arrossega el seu abric fet amb herba dormidora d'on sobresurten unes ales pansides, capbaixes, seques.

Dóna estampes de menjar a les rates mentre se'n va nebulosa avall sense deixar cap telèfon ni coixí d'emergència. Abans no soni el despertador alguns pregunten que els corbs de la nit li picotegin els ulls, d'altres organitzen una emboscada per arrencar-li les ales. Els més hàbils somiem cosidores que somiïn agulles que somiïn fils dels que cusen els somnis.